

## Gezamenlijke ambtelijke reactie van 'Groninger basistakengemeenten'

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij de reactie van volgende Groninger gemeenten die het basistakenpakket aan de Omgevingsdienst hebben overgedragen (Bedum, Delfzijl, Grootegast, Marum, Oldambt en Winsum).

- **Reactie Dongeradeel en andere Friese gemeenten:** wij sluiten ons aan bij de opmerkingen/vragen van bovenstaande gemeenten (gecursiveerd) op de volgende punten:

*1. Koppeling package deal versus concept AMvB VTH. Geconstateerd wordt dat de structuur van de concept AMvB VTH moeilijk is te doorgronden, omdat de koppeling met de package deal ontbreekt. Dit maakt het lastig om de verschillen tussen de package deal en de concept AMvB VTH inzichtelijk te krijgen. Dit wordt als een gemis ervaren omdat de staatssecretaris in het VNG magazine van 25 september 2015 uitsprekt dat het Basistakenpakket v2.3 in de AMvB VTH niet wordt uitgebreid. Zo wordt bij voorbeeld in de concept AMvB VTH bij diverse categorieën de "Wet milieubeheer" aangehaakt bij de Wet bodembescherming" en anders om. Als tweede voorbeeld wordt benoemd punt 10 uit het Basistakenpakket v2.3 welke expliciet gaat over "ketengerichte milieutoezicht" en in de concept AMvB VTH dit wordt beschreven als "waaronder tevens wordt begrepen het ketentoezicht". Wij stellen voor om de tekst in overeenstemming te brengen met de tekst uit het Basistakenpakket v2.3;*

*3. Complex en bovenlokaal criterium voor inrichtingen Wij concluderen uit de concepttekst en bijbehorende nota van toelichting van de AMvB VTH dat het takenpakket, zoals dat in het Basistakenpakket v2.3 is vastgelegd, wordt uitgebreid. De eerder geformuleerde uitgangspunten voor het Basistakenpakket v2.3: "complex" en "bovenlokaal", in de basis benoemd in het rapport Mans, het fundament voor de RUD's, wordt volgens ons losgelaten. Daarnaast zien wij een verschuiving van solitaire bedrijfsoort naar een branche indeling. Het doel om het Basistakenpakket v2.3 nader te preciseren, is op zichzelf verdienen, maar leidt er in het onderhavige voorstel toe, dat het toezicht op aanmerkelijk meer bedrijven aan de regionale uitvoeringsdienst wordt toebedeeld. Ook voor bedrijven waar geen sprake is van 'complex' of "bovenlokaal". In Friesland heeft de package deal al geleid tot discussie over de taken, die wel of niet door een regionale dienst zouden moeten worden uitgevoerd. De uitgangspunten complex en bovenlokale effecten heeft aan deze discussie ten grondslag gelegen. De Friese bestuurders en het algemeen bestuur van de Friese omgevingsdienst (hierna: FUMO) hebben daarbij op grond van de uitgangspunten voor een aanpassing van het Basistakenpakket gekozen. Er is op dit moment een logische samenhang van werkzaamheden tussen de gemeenten en de FUMO. In de concept AMvB VTH worden bijvoorbeeld alle stookinstallaties, schapenhouderij, solitaire windturbines, garagebedrijven en benzineverkooppunten onder het basistakenpakket gebracht, terwijl daar naar onze mening geen sprake is van complexe bedrijven of bovenlokale effecten;*

**Aanvullende reactie Groninger btp gemeenten:** De packagedeallijst is te algemeen geformuleerd. Het is raadzaam om de bedrijvenlijst uit de packagedeal geheel te laten vervallen en te vervangen door bepalingen in de al bestaande categorie-indeling van inrichtingen in de BOR. Nu is bij bepaalde categorieën aangegeven wanneer GS bevoegd gezag is. Zo zou je ook kunnen aangeven bij welke omvang van een inrichting c.q. welke hoeveelheden stoffen of productiecapaciteit de VTH-taken uitgevoerd moeten worden door een omgevingsdienst.

**Aanvullende reactie Groninger btp gemeenten:** De Friese gemeenten hebben in het verleden afspraken gemaakt over de inhoud van het basistakenpakket, daar is het DB van de FUMO in 2013 mee akkoord gegaan (zgn rafelrandennotitie). Zo is toen besloten om voor windturbines, autospuiterijen en akkerbouwbedrijven aan te sluiten bij de oude VNG-categorie-indeling en daarbij de categorie 1-bedrijven te beschouwen als beperkt milieubelastend (dus behoren niet tot BTP). Voor de overige agrarische bedrijven, m.u.v. melkrundveehouderijen, wordt aangesloten bij de in het Activiteitenbesluit genoemde grens van aantal dieren/diersoorten waarbij het niet nodig is om rekening te houden met geur- en ammoniakregelgeving.

*5. Afhandeling meldingen Het beoordelen van meldingen Activiteitenbesluit en Besluit Bodemkwaliteit worden in de concept AMvB VTH ondergebracht bij de omgevingsdienst. Dit is een uitbreiding ten opzichte van het Basistakenpakket v2.3. Dit mede in relatie met het genoemde onder punt 4 van deze reactie. De Friese bestuurders en het algemeen bestuur van de FUMO zijn van mening dat het beoordelen van meldingen geen onderdeel uitmaakt van het milieutoezicht en als zodanig ook niet valt onder het Basistakenpakket. Natuurlijk geldt dit ook voor: het voorbereiden van beschikkingen tot het stellen van maatwerkvoorschriften, het beoordelen van gelijkwaardigheid van maatregelen en het daartoe voorbereiden van beschikkingen. (Zie tevens opmerkingen Groninger btp gemeente: hieronder)*

*6. Handhaving In aanloop naar de bekendmaking van de concept AMvB VTH is uitgesproken dat deze AMvB een bevestiging is van de huidige package deal [VNG magazine 25-9-2015]. De taak handhaving is in de package deal niet genoemd, zodat hier sprake is van een ongewenste uitbreiding van het takenpakket van de omgevingsdienst. Door het beoogd beleggen van meer taken bij de omgevingsdiensten is het logischerwijs te voorzien dat deze rol, die feitelijk bij het bevoegd gezag behoort, langzaam richting omgevingsdienst lijkt te verschuiven. Dit mede in relatie tot de eisen welke voor deze functie volgen uit de kwaliteitscriteria 2.1*

*8. Uitvoeringstaken versus beleidstaken De package deal spreekt louter en alleen over uitvoeringstaken voor de omgevingsdienst. Uit paragraaf 7.3 van de concept AMvB VTH en de nota van toelichting wordt afgeleid dat de omgevingsdienst mogelijk beleidsmatige taken worden toegedicht. Dit is een ongewenste uitbreiding van het takenpakket van de omgevingsdienst. Dit met name daar beleidsontwikkeling een autonome bevoegdheid van de gemeente betreft. Het niet gewenst is dat de omgevingsdiensten zich gaan mengen in de beleidslus van de BIG-8.*

Wij sluiten ons tevens aan bij de opmerking van de gemeente Eijsden-Margraten inzake de bedrijvenlijst btp, die vermeld staat in de desbetreffende brief onder Bijlage IV: overige categorieën.

- **Reactie Groninger btp gemeenten:** Artikel 7.2, lid 1b. 1 Gedeputeerde staten en burgemeester en wethouders dragen er zorg voor dat in ieder geval de volgende taken voor de in bijlage IV aangewezen inrichtingen en activiteiten waarvoor zij bevoegd gezag zijn door een omgevingsdienst worden uitgevoerd: **het beoordelen van meldingen, het voorbereiden van beschikkingen tot het stellen van maatwerkvoorschriften, het beoordelen van gelijkwaardigheid van maatregelen en het daartoe voorbereiden van beschikkingen ten aanzien van activiteiten die zijn aangewezen in categorie 6 alsmede het beoordelen van meldingen ten aanzien van activiteiten die zijn aangewezen in categorie 9;**

Hiermee wordt afgeweken van de inhoud van de Package Deal en het daarin overeengekomen basistakenpakket. Immers hierin wordt alleen het toezicht op deze branches en het Besluit bodemkwaliteit overgedragen naar de ODG. Naar onze mening behoort het behandelen van de melding meer tot het toetsen van activiteiten aan het Activiteitenbesluit en dus geen toezichtstaak. Dit wordt bevestigd door Artikel 7.2, lid 1c: waar specifiek wordt verwezen naar het toezicht op het Activiteitenbesluit van de hiertoe aangewezen categorieën inrichtingen. In de Package Deal 2.3 komt de volgende omschrijving voor: “Het milieutoezicht op niet-omgevingvergunningplichtige inrichtingen dan wel inrichtingen die OBM-plichtig zijn en die vallen onder de meldingsplicht van het Activiteitenbesluit of onder het Besluit landbouw<sup>4</sup>, het Besluit glastuinbouw of het Vuurwerkbesluit inrichtingen en die deel uitmaken van een hierna genoemde branche of een hierna genoemde activiteit uitvoeren: etc..”

Indien er meer (uitvoerings)taken van de gemeente naar de omgevingsdiensten verschuiven om de levensvatbaarheid/ robuustheid te garanderen staat dit haaks op de integrale benadering en uitvoering van de taken met betrekking tot leefomgeving die de nieuwe omgevingswet voorstaat. Deze integrale benadering is toch een van de belangrijkste pijlers waarop de nieuwe wet omgevingsrecht is gebaseerd. Mogelijke wijzigingen in taken, bevoegdheden en derhalve in financiën en personeel, moeten zorgvuldig worden voorbereid met in achtneming van in ieder geval een sociaal statuut, begroting e.d.. Daarom kan er geen sprake zijn van inwerkingtreding per 1 januari 2016 voor alle onderdelen. Daarnaast vergt het (inhoudelijk) opstellen en bestuurlijk vaststellen van een dergelijke verordening ook de nodige tijd

**Reactie Groninger btp gemeenten:** Artikel 7.4, lid 4: “4. De bestuursorganen, bedoeld in artikel 7.3, eerste lid, **dragen zorg voor een uniform uitvoeringsprogramma voor de taken, bedoeld in artikel 7.3, tweede lid, onder a, op het niveau van de met die taken belaste omgevingsdienst.**”

Naar onze mening wordt hiermee de bedrijfsvoering van de omgevingsdiensten bepalend voor de risico's en problemen die spelen binnen het grondgebied van het desbetreffende bevoegde gezag. Dit belemmert de mogelijkheid om lokale prioriteiten en doelstellingen te vertalen naar de opdracht aan een omgevingsdienst. Uniformiteit mag en kan geen trechter zijn, waarbij omgevingsdiensten de kwalitatieve maatstaven bepalen, waaraan het uitvoeringsprogramma dient te voldoen. Dit is in strijd met de status van het bevoegd gezag als beleidsvormend orgaan en procescriteria, maar ook met een belangrijk uitgangspunt van de Omgevingswet: <https://vng.nl/onderwerpenindex/ruimte-en-wonen/omgevingswet/nieuws/omgevingswet-en-bestuurlijke-afwegingsruimte>

- **Verzoek:** dit leidt tot het volgende verzoek, waarbij wij ons wederom aansluiten bij het verzoek van de gemeente Dongeradeel:

*Indien de concepttekst van de AMvB in deze vorm wordt vastgesteld, heeft dit een grote impact op de bedrijfsvoering van onze gemeente. Dit zowel op organisatorisch-, financieel-, personeel- en beleidsmatig vlak. Wij houden er rekening mee dat dit een reorganisatie van taken zal betekenen.*

*Daarnaast staat deze insteek haaks op onze gemeentelijke visie. Wij willen, als robuuste gemeente, zoveel als mogelijk taken in eigen huis uitvoeren en hierbij dicht bij de bevolking opereren. Wij hanteren het standpunt **'lokaal doen wat lokaal gedaan kan worden'**.*

*De reactieperiode (tot 18 november 2015) is te kort om de gevolgen voor onze organisatie in zijn geheel te kunnen overzien. Ook doet dit geen recht aan de ruime voorbereidingsperiode van deze wetgeving. Bovendien dienen, binnen zowel de bestuurlijke lagen (college en raad) als de ambtelijke lagen (afdelingen, directie en OR), de hiervoor benodigde afwegingen te worden gemaakt.*

*De insteek van dit traject was "van onder op". Daar wordt nu geen recht aan gedaan. Juist in deze fase van de voorbereiding van de wetgeving is de zienswijze van gemeenten van groot belang. Hiervoor moet voldoende tijd worden vrijgemaakt.*

*Verzoek*

*Wij willen daarom aan u het dringende verzoek doen om:*

- 1. De door u genoemde termijn van 18 november 2015 met minimaal drie maanden op te schorten;*
- 2. Gemeenten te informeren over de brede gevolgen van deze wetswijziging en hiervoor de opschortingsperiode te gebruiken;*
- 3. De uitgangspunten welke door de voormalig staatsecretaris zijn gedaan inzake de reikwijdte van het Basistakenpakket [VNG magazine 25-9-2015] en de uitspraken over de rol van de Wabo casemanager naar voren te halen en deze te leggen op het huidige voorstel;*
- 4. De aandachtspunten zoals eerder in deze brief aangehaald te wijzigen in de AMvB;*
- 5. De wetwijziging niet midden in een lopen begrotingsjaar en uitvoeringsprogramma in werking te laten treden. Dit laatste i.v.m. de datum van 1-7- 2016 die als invoeringsdatum circuleert.*